

Bruselj, 24. maj 2019
(OR. en)

9567/19

Medinstitucionalna zadeva:
2008/0140(CNS)

SOC 381
ANTIDISCRIM 13
JAI 564
MI 463
FREMP 73

POROČILO

Pošiljatelj:	predsedstvo
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov (1. del)/Svet
Št. predh. dok.:	14253/18
Št. dok. Kom.:	11531/08 SOC 411 JAI 368 MI 246 - COM(2008) 426 final
Zadeva:	Predlog direktive Sveta o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na vero ali prepričanje, invalidnost, starost ali spolno usmerjenost – poročilo o napredku

I. UVOD

Komisija je 2. julija 2008 sprejela predlog direktive Sveta, s katero naj bi zaščito pred diskriminacijo zaradi vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti razširili še na druga področja poleg zaposlovanja. S predlagano horizontalno direktivo o enakem obravnavanju naj bi dopolnili veljavno zakonodajo ES¹ na tem področju in prepovedali omenjene vrste diskriminacije na naslednjih področjih: socialna zaščita, vključno s socialno varnostjo in zdravstvenim varstvom, izobraževanje ter dostop do blaga in storitev, tudi stanovanj.

¹ Predvsem direktive Sveta 2000/43/ES, 2000/78/ES in 2004/113/ES.

Velika večina delegacij je načeloma pozdravila predlog, mnogo pa jih je podprlo tudi dejstvo, da je njegov cilj dopolniti obstoječi pravni okvir s horizontalnim pristopom, v katerem so obravnavani vsi štirje vzroki diskriminacije.

Večina delegacij je potrdila, da je treba enako obravnavanje spodbujati kot skupno družbeno vrednoto v EU. Več jih je poudarilo predvsem pomen predloga v okviru izvajanja Konvencije ZN o pravicah invalidov. Vendar se je nekaj delegacij zavzelo za ambicioznejše določbe v zvezi z invalidnostjo.

Nekatere so sicer poudarile, kako pomembno je preprečevati diskriminacijo, vendar so v preteklosti podvomile v potrebo po predlogu Komisije, saj bi po njihovem mnenju posegal v nacionalno pristojnost glede nekaterih vprašanj ter bil v nasprotju z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti. Poleg tega še vedno dvomijo v smiselno vključitve socialne zaščite in izobraževanja v področje uporabe direktive.

Nekatere delegacije so tudi zahtevale pojasnila in izrazile pomisleke, predvsem glede pomanjkanja pravne varnosti, razdelitve pristojnosti ter praktičnih, finančnih in pravnih posledic predloga.

Dve delegaciji sta ohranili splošni pridržek glede predloga.

Zaenkrat so vse delegacije ohranile preučitveni pridržek glede besedila.

CZ, DK, MT in UK so ohranile parlamentarni preučitveni pridržek. Komisija je na tej stopnji potrdila svoj prvotni predlog in ohranila preučitveni pridržek glede kakršne koli spremembe predloga.

Evropski parlament je mnenje sprejel 2. aprila 2009² po posvetovalnem postopku. Po začetku veljavnosti Lizbonske pogodbe 1. decembra 2009 sodi predlog v okvir člena 19 Pogodbe o delovanju Evropske unije, kar pomeni, da je po *odobritvi* Evropskega parlamenta potrebno soglasje v Svetu.

² Glej dokument A6-0149/2009.

II. DELO V SVETU MED ROMUNSKIM PREDSEDOVANJEM

Delovna skupina za socialna vprašanja je nadaljevala pregled predloga³ na podlagi sklopa predlogov predsedstva za spremembo besedila⁴, pri čemer se je osredotočila na več vprašanj, vključno z diskriminacijo na podlagi več razlogov, diskriminacijo na podlagi domneve, navodilom, ki napeljuje k diskriminaciji, sorazmernimi razlikami v obravnavanju, dostopom do blaga in storitev ter dostopnostjo. Predsedstvo je besedilo tudi poenostavilo v skladu s sedanjimi načeli priprave zakonodaje.

(a) Dodatna pojasnila ključnih pojmov

i. Diskriminacija na podlagi več razlogov (člen 2(3-a) in uvodna izjava 12ab)

Predsedstvo je na podlagi prispevkov delegacij predlagalo, da se ta pojem umesti v ločen odstavek, in izvedlo terminološko uskladitev, pri kateri je izraz „večplastna diskriminacija“ nadomestilo z izrazom „diskriminacija na podlagi več razlogov“. Nekaterе delegacije so izrazile dvome glede zožitve pojma diskriminacije na podlagi več razlogov na štiri razloge iz predloga, vendar se je 16. maja velika večina delegacij v okviru delovne skupine strinjala s spremembami v zvezi z navedenim pojmom.

ii. Diskriminacija na podlagi domneve (člen 2(2)(d-a) in uvodna izjava 12a)

Predsedstvo je v členu 2(2) uvedlo nov pododstavek o pojmu „diskriminacija na podlagi domneve“, ki je bil vključen v uvodne izjave v prejšnjih fazah razprave. Predlog predsedstva je prejel široko podporo, vendar je ena delegacija izrazila pomisleke glede prenosa opredelitve pojma „diskriminacija na podlagi domneve“ v nacionalno zakonodajo, saj sta bila v angleški različici za „domnevati“ uporabljena dva glagola, in sicer „assumed“ in „perceived“.

³ Seji sta potekali 2. aprila in 16. maja.

⁴ Dokumenta 7852/19 in 8812/19.

iii. Navodilo, ki napeljuje k diskriminaciji (člen 2(2)(d-b))

Pojem „navodilo, ki napeljuje k diskriminaciji“ je bil uveden v novem pododstavku člena 2(2). Predsedstvo je delegacijam pojasnilo, da pojem nima uradne opredelitve, vendar se uporablja v drugih obstoječih direktivah o enakem obravnavanju, da bi bila zaščita pred diskriminacijo celovitejša. Prav tako je bilo izpostavljeno, da bi se to področje lahko razvijalo na podlagi sodne prakse.

(b) Sorazmerne razlike v obravnavanju (člen 2(7) ter uvodni izjavi 15 in 15a)

Številne delegacije so pokazale veliko pripravljenost za uskladitev predloga z zahtevami Konvencije ZN o pravicah invalidov in poenostavitev besedila. V okviru teh prizadevanj je predsedstvo predlagalo tudi črtanje odstavka o sorazmernih razlikah v obravnavanju na podlagi starosti in invalidnosti pri zagotavljanju finančnih storitev. To je bil rezultat obsežnih razprav o možnosti, da bi dovolili sorazmerne razlike v obravnavanju na podlagi aktuarskih načel in statističnih podatkov, pri čemer pa zdravstvenega stanja osebe ne bi nujno povezali z njeno invalidnostjo. Kljub temu je več delegacij izrazilo pomisleke glede črtanja, saj so navedle, da je bilo vprašanje že obravnavano v zgodnejših fazah razprave o predlogu in da je pomembno ohraniti te določbe v zvezi z zavarovalniškimi, bančnimi in drugimi finančnimi storitvami. Predsedstvo je sklenilo, da bodo potrebne nadaljnje razprave in prilagoditve.

(c) Dostop do blaga in storitev (člen 3(1)(d))

Predsedstvo je predlagalo, da se v določbi o dostopu do blaga in storitev črta besedilo „in ponujeni zunaj zasebnega in družinskega življenja“ ter ohrani le besedilo „ki so javno dostopni“. Predlog je rezultat razprav o možnostih, da se blago in storitve ponudijo v zasebni sferi, vendar se hkrati zagotovi njihova javna dostopnost (npr. na družbenih medijih in platformah), in o tem, ali gre v takšnih primerih za diskriminacijo. Majhno število delegacij predlaganega črtanja ni moglo podpreti in je pozvalo k ohranitvi prejšnjega besedila. O tej določbi bi bile potrebne nadaljnje razprave.

(d) Določbe o invalidnosti

Predsedstvo je v svojem predlogu spremembe besedila dodatno pojasnilo določbe o invalidnosti in v celotnem besedilu uskladilo sklice na Konvencijo ZN o pravicah invalidov. V uvodni izjavi 20ab je bilo zlasti dodatno poudarjeno, kako pomembno je, da se invalidom zagotovi enak dostop kot drugim.

III. ZAKLJUČEK

Med romunskim predsedovanjem je bil dosežen konkreten napredek v zvezi z več vprašanji. Kljub široki podpori ciljem predlagane direktive so potrebni tehnično delo in nadaljnje politične razprave, preden bo mogoče doseči potrebno soglasje v Svetu.
